

резистентність еритроцитів до пероксиду водню. Функціонування систем генерації АФО і антиоксидантного захисту багато в чому визначає цілісність мембран в усіх клітинах організму, насамперед - в клітинах крові. Результати досліджень показали, що найменш стійкими до дії пероксиду водню були еритроцити коней, задіяних у триборстві – 8,76 % гемолізованих еритроцитів в стані спокою і 8,55 % після навантажувальних тестів, у коней з групи конкуру – 7,79 % в стані спокою і 8,32 % після навантажувальних тестів, з групи виїздки - 7,07 % в стані спокою і 7,63 % гемолізованих еритроцитів після навантажувального тесту. Суттєвих змін стійкості еритроцитів спортивних коней до дії пероксиду водню в динаміці фізичних навантажень не виявлено.

Список використаних джерел

1. Pingitore A. Exercise and oxidative stress: Potential effects of antioxidant dietary strategies in sports. Nutrition. 2015. Vol. 31. P. 916-922.

ВІКОВА ПОВТОРЮВАНІСТЬ ГОСПОДАРСЬКО-КОРИСНИХ ОЗНАК У ОВЕЦЬ АСКАНІЙСЬКОЇ М'ЯСО-ВОВНОВОЇ ПОРОДИ З КРОСБРЕДНОЮ ВОВНОЮ В ЛІСОСТЕПОВІЙ ЗОНІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**Седіло Г.М., д.с.-г.н., Вовк С.О., д.біол.н., Петришин М.А., к.с.-г.н.,
Польовий І.В., аспірант**

(Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН)

Карпатський регіон, який раніше відносився до зони достатнього зволоження, внаслідок глобального потепління стає більш посушливим. Одним із шляхів запобігання суттєвих втрат у виробництві продукції вівчарства є використання порід, пристосованих до умов жаркого і посушливого клімату. З метою дослідження питань адаптації та формування продуктивних якостей чистопородних овець асканійської м'ясо-вовнової породи з кросбредною вовною в лісостеповій зоні Львівської області у 2016 році із ДП ДГ «Асканія-Нова» завезено 100 голів чистопородного молодняка овець в ДП ДГ «Грусятічі» Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН. Протягом 2017-2019 років проведено порівняльний аналіз продуктивних якостей завезених овець, а також їх нащадків.

Жива маса тварин є одним із інтегральних показників, що характеризують здатність тварин адаптуватися в нових природно-кліматичних та господарських умовах. Зниження інтенсивності росту молодняка, зміни екстер'єрних пропорцій та недостатня жива маса дорослих тварин є ознаками того, що в організмі завезених тварин відбуваються негативні процеси, пов'язані із змінами умов зовнішнього середовища. Жива маса піддослідних

овець в процесі їх адаптації перебувала під значними впливами цілого ряду факторів, а саме: зміна природно кліматичних умов, системи годівлі та утримання, вагітності, родів, вигодовування приплоду та ін.. Оцінити вплив спадкових факторів на вікові зміни господарсько-корисних ознак можливо на підставі коефіцієнтів повторюваності. Коефіцієнти вікової повторюваності живої маси піддослідних овець визначали шляхом обчислення коефіцієнтів кореляції між живою масою овець в різні вікові періоди. Встановлено, що їх маса тіла у віці 12 місяців і старше практично не пов'язана із масою тіла при закупівлі в 4 місячному віці. Значення коефіцієнтів повторюваності коливаються в межах 0,005-0,198 і є статистично на вірогідними. Це очевидно є наслідком суттєвих змін умов зовнішнього середовища внаслідок перевезення тварин з однієї природно-кліматичної зони в іншу. В наступні періоди (вік 12-24 і 12-36 місяців) має місце висока повторюваність живої маси (коефіцієнти повторюваності в межах 0,682-0,866, $P \leq 0,999$), що свідчить як про суттєвий вплив спадковості на прояв цієї ознаки, так і на задовільну адаптацію тварин в нових умовах.

Значення коефіцієнтів вікової повторюваності вовнової продуктивності піддослідних овець в процесі їх акліматизації коливаються в межах 0,586-0,880 для настригу і 0,398-0,742 для довжини вовни. Всі показники статистично вірогідні при $P \leq 0,95$ - $P \leq 0,999$.

Вівці асканійської м'ясо-вовнової породи з кросбредною вовною, завезені із степової зони півдня України (ДП ДГ «Асканія-Нова»), добре адаптувалися в умовах лісостепової зони Львівської області, зберігають характерні для породи продуктивні ознаки в усі вікові періоди, що дає підстави стверджувати про суттєвий вплив генотипу на реалізацію потенціальних можливостей породи.

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ОЦЕНКА ТРИБОТЕХНИЧЕСКИХ ХАРАКТЕРИСТИК ПОКРЫТИЙ, ПОЛУЧЕННЫХ КОМБИНИРОВАННЫМ СПОСОБОМ УПРОЧНЕНИЯ

Щурский Д.С., Афанасенко Д.Е.

Научный руководитель – к.т.н., доцент Миранович А.В.

(Белорусский государственный аграрный технический университет)

Цель работы – выполнить сравнительную оценку триботехнических характеристик покрытий, полученных комбинированным способом обработки – магнитно-электрическим упрочнением (МЭУ) и лазерной термообработкой.

Исследования проводились на цилиндрических образцах из стали 45 ГОСТ 1050-88 с покрытиями толщиной 0,5 мм из композиционных порошков (КМП) H70X17C4P4, Fe-5%V и ФБХ-6-2, полученными МЭУ с лазерной термообработкой. МЭУ поверхностей производилось на установке